



دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

دانشکده فنی مهندسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

مهندسی عمران - گرایش سازه

افزایش قابلیت اعتماد پذیری قاب های خمشی فولادی با

LRB استفاده از

نگارنده:

مهدی فرهادی

استاد راهنما :

دکتر منجمی نژاد

استاد مشاور:

دکتر طاووسی

بهار ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به

پدر و مادر و همسر

که موفقیت‌هایم مرهون محبت‌های بی‌دیغ ایشان است.

شکر و قدر دانی:

سپاس خدایی را که سزا است که آفریننده انسان و هستی است.

بدون شک به پایان رسیدن هر کار تحقیقاتی میسر نیست مگر با مساعدت و همکاری استادان و دوستان عزیزمی که بر خود لازم میدانم مراتب سپاس و قدر دانی خود را خدمت تک تک این عزیزان ابراز دارم. مراتب سپاس و قدر دانی خویش را از سر صدق و اخلاص به محضر استاد گرانقدر جناب آقای دکتر منجی نژاد، استاد محترم دانشگاه آزاد تهران مرکز که در نهایت سع صدر و خالصانه، اینجانب را در اتمام این چنین پژوهشی مورد راهنمایی خویش قرار داده اند، ابراز می دارم.

از آقای دکتر طاووسی به خاطر راهنمایی های ارزنده ایشان بعنوان استاد مشاور که در انجام این پروژه من را یاری کرده اند، صمیمانه تشکر می نمایم.

از آقایان مهندس عباس پور و ثوقی، مهندس احسان طلوع هنری، مهندس حمید خان محمدی و سایر دوستان عزیزم به خاطر راهنمایی های بی دریغشان در جمع بندی این پژوهش، صمیمانه تشکر می نمایم.

از پدر و مادر و خواهران و همسر عزیزم به خاطر عشق و حمایت مداومشان کمال تشکر را دارم.

چکیده

زلزله یکی از آشناترین بلایای طبیعی است که هر ساله باعث خسارات جانی و مالی فراوانی می شود و این امر باعث شده که محققان بسیاری بر روی این پدیده به تحقیق و بررسی بپردازند. لذا به موازات تحقیق در زمینه علل و چگونگی وقوع زلزله و سعی در پیش بینی آن مطالعات در زمینه طراحی سازه های مقاوم در برابر زلزله و مقاوم سازی سازه های آسیب پذیر نیز دنبال می شود.

جداسازی لرزه ای، یک روش نسبتاً جدید برای طراحی سازه ها در برابر زلزله است که مبنای آن کاهش نیرو های وارد به سازه، به جای افزایش ظرفیت سازه برای تحمل بار های جانبی می باشد. اساس این روش کاهش پاسخ ها به وسیله افزایش زمان تناوب و میرایی در سازه است.

ضوابط آیین نامه های مختلف طراحی از جمله IBC 2003 به گونه ای است که منجر به طرح رو سازه ای با تغییر مکان نسبی پایین می شود که با هدف استفاده بی وقفه از رو سازه پس از زلزله طرح مطابق می باشد. به عبارت دیگر اگر چه استفاده از سیستم جداساز لرزه ای باعث افزایش زمان تناوب سازه و در نتیجه کاهش تقاضا می شود ولی از سوی دیگر شرایط استفاده بی وقفه افزایش ظرفیت رو سازه را در پی خواهد داشت. برای تحقق سطح ظرفیت سازه در عملکرد مورد نظر طراحی رو سازه بر اساس عملکرد مورد انتظار ایمنی جانی در زلزله سطح طراحی صورت می گیرد.

سازه های فلزی ۱۲ و ۸ و ۴ طبقه با کاربری بیمارستان، واقع در تهران، دارای خاک نوع II در دو جهت قاب خمشی با جداگر های الاستومتر با هسته سربی صورت گرفته است.

پاسخ های مورد علاقه در این پژوهش، جابجایی بام، جابجایی حداکثر جداساز، برش پایه حداکثر شتاب حداکثر می باشند. روند تحلیل و طراحی به طور خلاصه بصورت طراحی سازه ها با استفاده از ضوابط آیین نامه IBC 2003 و تعیین ظرفیت سازه سپس طراحی آنها بر اساس عملکرد مورد انتظار، ایمنی جانی، قابلیت استفاده بی وقفه در زلزله سطح طراحی و در نهایت تحلیل تاریخچه زمانی سازه های طرح شده بر اساس آیین نامه در دو سطح زلزله طرح و زلزله حداکثر با هفت زوج رکورد

انتخابی و مقایسه‌ی نتایج حاصل از تحلیل‌های فوق می‌باشد. نتایج تحلیل استاتیکی غیر خطی و تاریخچه زمانی غیر خطی نشان‌دهنده پاسخ مناسب سازه‌های طرح شده بر اساس عملکرد می‌باشد. به این معنی که برش پایه در سازه‌های دارای جداساز کاهش چشمگیری داشته و این مهم علاوه بر سبک شدن مقاطع در رو سازه عملکرد مناسبی در طرح لرزه‌ای را به همراه دارد.

واژگان کلیدی: جداساز لرزه‌ای، جداساز لاستیکی با هسته سربی، طراحی بر اساس عملکرد، تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی، تحلیل استاتیکی غیر خطی

فهرست مطالب

فصل ۱: معرفی جداکننده‌های لرزه‌ای و انواع آنها

- ۱-۱- کلیات ۱
- ۲-۱- انواع جداسازهای لرزه‌ای ۳
- ۱-۲-۱- جداسازهای لاستیکی باورقه‌های فولادی ۴
- ۲-۲-۱- جداسازهای لاستیکی باهسته‌ی سربی ۵
- ۳-۲-۱- جداسازهای اصطکاکی ۶
- ۳-۱- انواع لاستیک مورد استفاده در جداسازهای لاستیکی ۹
- ۴-۱- سختی افقی و قائم جداسازهای لاستیکی ۱۲
- ۵-۱- ساخت جداسازهای لاستیکی باورقه‌های فولادی ۱۲
- ۶-۱- کنترل کیفیت محصول ۱۴
- ۷-۱- ویژگی‌های جداسازهای لاستیکی باورقه‌های فولادی ۱۶
- ۱-۷-۱- رفتار جداسازها در برابر بار جانبی و قائم ۱۶
- ۲-۷-۱- عملکرد در برابر بارهای فشاری ۱۸
- ۳-۷-۱- عملکرد در برابر بارهای کششی ۱۹
- ۴-۷-۱- عملکرد در برابر بارهای فشاری و برشی ۱۹
- ۵-۷-۱- پایایی ۲۰

فصل ۲: ملاحظات اجرایی در طراحی سازه‌های جداسازی شده

- ۱-۲- کلیات ۲۲
- ۲-۲- ملاحظات عمومی در زمان طراحی ۲۲
- ۳-۲- مشخصات بستر ۲۴
- ۴-۲- اثرنوع خاک ۲۴
- ۵-۲- آثار حوزه‌ی نزدیک ۲۵
- ۶-۲- اثر مولفه‌ی قائم زمین لرزه ۲۵
- ۷-۲- توجه به تأثیر مودهای بالاتر ۲۵
- ۸-۲- ارتفاع ساختمان ۲۶

۲۶	۹-۲- رفتارروسازه
۲۶	۱۰-۲- انتخاب موقعیت تجهیزات جداسازی در ارتفاع
۲۷	۱۱-۲- طراحی براساس شرایط محیطی
۲۷	۱۲-۲- مقاومت در برابر آتش
۲۸	۱۳-۲- سختی جانبی جداسازها
۲۹	۱۴-۲- قراردعی جداسازها در پلان
۲۹	۱۵-۲- تعویض تجهیزات جداسازی
۳۰	۱۶-۲- فاصله‌ی آزاد جانبی وقائم
۳۱	۱۷-۲- طراحی اعضای سازه‌ای مجاور واحدهای جداساز
۳۲	۱۸-۲- جزئیات اجرایی معماری
۳۳	۱۹-۲- جزئیات اجرایی تجهیزات مکانیکی
۳۴	۲۰-۲- آزمایش‌های موردنیاز برای جداسازهای لرزه‌ای
۳۵	۲۱-۲- مطالعه‌ی اقتصادی طرح‌های دارای جداسازی لرزه‌ای
۳۷	۲۲-۲- کنترل نتایج طراحی
۳۸	۲۳-۲- مدارک فنی طرح

فصل ۳ : ضوابط طراحی سازه های باسیستم جداساز در آیین نامه IBC 2003

۴۰	۱-۳- ضوابط آیین نامه IBC 2003
۴۰	۱-۱-۳- سطوح خطر
۴۱	۲-۱-۳- حرکت زمین در IBC 2003
۴۴	۲-۳- روشهای طراحی
۴۴	۱-۲-۳- تحلیل استاتیکی
۵۰	۲-۲-۳- تحلیل دینامیکی
۵۲	۳-۳- تشریح روشهای تحلیل
۵۳	۱-۳-۳- زلزله ورودی
۵۳	۲-۳-۳- تحلیل طیف پاسخ
۵۳	۳-۳-۳- تحلیل تاریخچه زمانی
۵۴	۴-۳-۳- نیروهای جانبی طرح

۵۴.....روسازه ۵-۳-۳.....

۵۴.....مقیاس کردن نتایج ۶-۳-۳.....

فصل ۴: طراحی براساس عملکرد

۵۵.....کلیات ۱-۴.....

۵۶.....تحلیل های خطی و غیرخطی: ۲-۴.....

۵۷.....تحلیل به روش خطی ۱-۲-۴.....

۵۹.....تحلیل استاتیکی غیرخطی ۳-۴.....

۶۰.....روش ضرایب جایجایی طبق دستورالعمل نشریه ۳۵۶ ۱-۳-۴.....

۶۲.....روش طیف ظرفیت طبق دستورالعمل ATC-40: ۲-۳-۴.....

۶۳.....بررسی روش طیف ظرفیت در دستورالعمل ATC-40.....

۶۳.....خلاصه ای از روش معادل ۱-۴-۴.....

۶۴.....مشخصات سیستم خطی معادل ۲-۴-۴.....

۶۷.....کاهش طیف الاستیک ۵ درصد: ۳-۴-۴.....

۶۸.....تعیین طیف ظرفیت سازه ۴-۴-۴.....

۶۹.....روشهای تعیین نقطه عملکرد ۵-۴.....

۷۰.....انجام آنالیزپوش آوردرسازه های جداشده طبق دستورالعمل FEMA356.....

۷۰.....جایجای یهدف ۱-۶-۴.....

۷۱.....الگوی اعمال بارجانبی ۲-۶-۴.....

۷۲.....رفتاراجزای سازه ۳-۶-۴.....

۷۲.....مقاومت ۷-۴.....

۷۷.....سطوح عملکرد ساختمان ۱-۷-۴.....

فصل ۵: طراحی سازه های جداشده براساس IBC 2003 و بررسی عملکرد و پاسخهای دینامیکی

۷۹.....کلیات ۱-۵.....

۷۹.....طراحی سازه ها با استفاده از آیین نامه IBC 2003.....

۸۰.....مدلهای سیستم روسازه ۳-۵.....

۸۱.....مدل سیستم جداساز ۴-۵.....

۸۶.....طراحی روسازه براساس آیین نامه IBC 2003.....

۸۷	۵-۶-تحلیل طیفی
۹۶	۵-۷-بررسی عملکرد
۹۷	۵-۸-طراحی سازه ها براساس عملکرد
۹۸	۵-۹-تحلیل دینامیکی تاریخچه زمانی
۱۱۹	۵-۱۰-تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه های طراحی شده براساس عملکرد
۱۲۰	۵-۱۱-ویژگیهای مدل نعیم-کلی
۱۵۸	۵-۱۲-نتایج تحلیل مدل ساخته شده ساخت مدل

فصل ۶: نتیجه گیری

۱۶۲	۶-۱-کلیات
۱۶۵	۶-۲-نتایج:

فهرست شکل ها

- شکل (۱-۱): جداسازهای لاستیکی باورقه های فولادی ۴
- شکل (۲-۱): جداسازهای لاستیکی باهسته ی سربی ۶
- شکل (۳-۱): جداسازهای اصطکاکی پاندولی ۸
- شکل (۴-۱): نمودار فرآیند طراحی، ساخت جداسازها ۱۵
- شکل (۵-۱): تاثیر ورقه های فولادبرسختی قائم جداسازلاستیکی ۱۶
- شکل (۶-۱): توزیع نیرو در جداسازهای لاستیکی باورقه های فولادی ۱۷
- شکل (۷-۱): اثر اکسیداسیون بر روی مولکولهای لاستیک ۲۱
- شکل (۱-۳): طیف طرح IBC 2003 ۴۳
- شکل (۱-۴): منحنی پوشآور ۶۰
- شکل (۲-۴): تعیین نقطه عملکرد طبق روش ضرایب تغییر مکان ۶۱
- شکل (۳-۴): تعیین طیف تقاطا درمختصات ADRS ۶۲
- شکل (۴-۴): تعیین ضریب تصحیح ۶۵
- شکل (۵-۴): تغییرات میرایی موثر نسبت به شکلپذیری سیستم ۶۷
- شکل (۶-۴): روش های تعریف معیار پذیرش اعضا ۷۳
- شکل (۷-۴): منحنی نیرو-تغییر شکل تعیم یافته برای اعضا واجزای فولادی ۷۵
- شکل (۸-۴): تعریف چرخش عضو ۷۵
- شکل (۱-۵): پلان سازه ها ۸۱
- شکل (۲-۵): مدل دوخطی سیستم جداساز ۸۲
- شکل (۳-۵): طیف آیین نامه IBC 2003 ۸۷
- شکل (۴-۵): مقاطع طراحی برای سازه ۴ طبقه تحت آنالیز طیفی ۹۲
- شکل (۵-۵): مقاطع طراحی برای سازه ۴ طبقه جداسازی شده تحت آنالیز طیفی ۹۳
- شکل (۶-۵): مقاطع طراحی برای سازه ۸ طبقه تحت آنالیز طیفی ۹۴
- شکل (۷-۵): مقاطع طراحی برای سازه ۱۲ طبقه تحت آنالیز طیفی ۹۵
- شکل (۸-۵): برش طبقات براساس تحلیل دینامیکی طیفی ۹۶
- شکل (۹-۵): برش طبقات براساس تحلیل دینامیکی طیفی ۹۶
- شکل (۱۰-۵): برش طبقات براساس تحلیل دینامیکی طیفی ۹۷

- شکل (۱۱-۵): تشکیل مفصل پلاستیک در سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در تحلیل استاتیکی زلزله طرح ۱۰۱
- شکل (۱۲-۵): تشکیل مفصل پلاستیک در سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در تحلیل استاتیکی زلزله طرح ۱۰۲
- شکل (۱۳-۵): تشکیل مفصل پلاستیک در سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت در تحلیل استاتیکی زلزله طرح ۱۰۳
- شکل (۱۴-۵): تشکیل مفصل پلاستیک در سازه ۴ طبقه با جداساز در تحلیل استاتیکی زلزله طرح ۱۰۴
- شکل (۱۵-۵): تشکیل مفصل پلاستیک در سازه ۸ طبقه با جداساز در تحلیل استاتیکی زلزله طرح ۱۰۵
- شکل (۱۶-۵): تشکیل مفصل پلاستیک در سازه ۱۲ طبقه با جداساز در تحلیل استاتیکی زلزله طرح ۱۰۶
- شکل (۱۷-۵): منحنی ظرفیت سازه ۴ طبقه در جهت X ۱۰۷
- شکل (۱۸-۵): منحنی ظرفیت سازه ۴ طبقه در جهت Y ۱۰۷
- شکل (۱۹-۵): منحنی ظرفیت سازه ۸ طبقه در جهت X ۱۰۸
- شکل (۲۰-۵): منحنی ظرفیت سازه ۸ طبقه در جهت Y ۱۰۸
- شکل (۲۱-۵): منحنی ظرفیت سازه ۱۲ طبقه در جهت X ۱۰۹
- شکل (۲۲-۵): منحنی ظرفیت سازه ۱۲ طبقه در جهت Y ۱۰۹
- شکل (۲۳-۵): منحنی ظرفیت سازه ۴ طبقه با جداساز در جهت X ۱۱۰
- شکل (۲۴-۵): منحنی ظرفیت سازه ۱۲ طبقه با جداساز در جهت X ۱۱۰
- شکل‌های (۲۵-۵): مولفه های طولی و عرضی رکوردهای تاریخیچه زمانی ۱۲۳
- شکل (۲۶-۵): ۱/۳ برابر طیف طرح آیین نامه ۱۲۳
- شکل (۲۷-۵): طیف پاسخ زلزله Elcentro ۱۲۴
- شکل (۲۸-۵): طیف پاسخ زلزله Northridg ۱۲۴
- شکل (۲۹-۵): طیف پاسخ زلزله San fernando ۱۲۴
- شکل (۳۱-۵): طیف پاسخ زلزله aLoma priet ۱۲۵
- شکل (۳۲-۵): متوسط طیفهای پاسخ SRSS های هفت زوج رکورد در مقایسه با طیف طرح IBC2003 ۱۲۵
- شکل (۳۳-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در جهت X در زلزله Elcentro ۱۲۷
- شکل (۳۴-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۴ طبقه با جداساز در جهت X در زلزله Elcentro ۱۲۸
- شکل (۳۵-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در جهت X در زلزله Elcentro ۱۲۸
- شکل (۳۶-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۸ طبقه با جداساز در جهت X در زلزله Elcentro ۱۲۸
- شکل (۳۷-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت در جهت X در زلزله Elcentro ۱۲۹
- شکل (۳۸-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۱۲ طبقه با جداساز در جهت X در زلزله Elcentro ۱۲۹
- شکل (۳۹-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در جهت X در زلزله Elcentro ۱۳۰

- شکل (۴۰-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۴ طبقه با جاداساز در جهت X در زلزله Elcentro ۱۳۰
- شکل (۴۱-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در جهت X در زلزله Elcentro ۱۳۱
- شکل (۴۲-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۸ طبقه با جاداساز در جهت X در زلزله Elcentro ۱۳۱
- شکل (۴۳-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت در جهت X در زلزله Elcentro ۱۳۲
- شکل (۴۴-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۱۲ طبقه با جاداساز در جهت X در زلزله Elcentro ۱۳۲
- شکل (۴۵-۵): شتاب سازه در تحلیل سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۳
- شکل (۴۶-۵): شتاب سازه در تحلیل سازه ۴ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۳
- شکل (۴۷-۵): شتاب سازه در تحلیل سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۴
- شکل (۴۸-۵): شتاب سازه در تحلیل در سازه ۸ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۴
- شکل (۴۹-۵): شتاب سازه در تحلیل سازه ۱۲ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۵
- شکل (۵۰-۵): شتاب سازه در تحلیل سازه ۱۲ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۵
- شکل (۵۱-۵): برش پایه در تحلیل سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۶
- شکل (۵۲-۵): برش پایه در تحلیل سازه ۴ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۶
- شکل (۵۳-۵): برش پایه در تحلیل سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۷
- شکل (۵۴-۵): برش پایه در تحلیل سازه ۸ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۷
- شکل (۵۵-۵): برش پایه در تحلیل در سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۸
- شکل (۵۶-۵): برش پایه در تحلیل سازه ۱۲ طبقه با جاداساز در جهت Y در زلزله Elcentro ۱۳۸
- شکل (۵۷-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در جهت X ۱۳۹
- شکل (۵۸-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۴ طبقه با جاداساز در جهت X ۱۳۹
- شکل (۵۹-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۴ طبقه با پایه ثابت در جهت Y ۱۴۰
- شکل (۶۰-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۴ طبقه با جاداساز در جهت Y ۱۴۰
- شکل (۶۱-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در جهت X ۱۴۱
- شکل (۶۲-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۸ طبقه با جاداساز در جهت X ۱۴۱
- شکل (۶۳-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۸ طبقه با پایه ثابت در جهت Y ۱۴۲
- شکل (۶۴-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۸ طبقه با جاداساز در جهت Y ۱۴۲
- شکل (۶۵-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت در جهت X ۱۴۳
- شکل (۶۶-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۱۲ طبقه با جاداساز در جهت X ۱۴۳
- شکل (۶۷-۵): منحنی هیستریزیس نیرو-تغییر مکان سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت در جهت Y ۱۴۴

- شکل (۵-۶۸): منحنی هیستریزس نیرو-تغییر مکان سازه ۱۲ طبقه با جداساز در جهت ۷ ۱۴۴
- شکل (۵-۶۹): برش پایه سازه های ۱۲ طبقه در جهت X در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۲
- شکل (۵-۷۰): برش پایه سازه های ۱۲ طبقه در جهت Y در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۲
- شکل (۵-۷۱): برش پایه سازه های ۸ طبقه در جهت X در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۳
- شکل (۵-۷۲): برش پایه سازه های ۸ طبقه در جهت Y در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۳
- شکل (۵-۷۳): برش پایه سازه های ۴ طبقه در جهت X در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۴
- شکل (۵-۷۴): برش پایه سازه های ۴ طبقه در جهت Y در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۴
- شکل (۵-۷۵): تغییر مکان نسبی سازه های ۴ طبقه در جهت X در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۵
- شکل (۵-۷۶): تغییر مکان نسبی سازه های ۴ طبقه در جهت Y در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۵
- شکل (۵-۷۷): تغییر مکان نسبی سازه های ۸ طبقه در جهت X در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۶
- شکل (۵-۷۸): تغییر مکان نسبی سازه های ۸ طبقه در جهت Y در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۶
- شکل (۵-۷۹): تغییر مکان نسبی سازه های ۱۲ طبقه در جهت X در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۷
- شکل (۵-۸۰): تغییر مکان نسبی سازه های ۱۲ طبقه در جهت Y در تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی ۱۵۷
- شکل (۵-۸۱): رکوردهای تاریخچه زمانی ۱۵۹
- شکل (۶-۱): مراحل اجرایی جداساز لاستیکی با هسته سرب ۱۷۷

فهرست جدول ها

جدول (۱-۲): قابلیت‌های سامانه جداسازی.....	۲۳
جدول (۱-۳): طبقه بندی انواع زمین بر طبق IBC 2003.....	۴۲
جدول (۲-۳): مقادیر ضرایب F_v	۴۲
جدول (۳-۳): مقادیر ضریب میرایی β	۴۷
جدول (۱-۴): تعیین مقدار ضریب تصحیح براساس میرایی سیستم.....	۶۶
جدول (۲-۴): حداقل مقادیر ضریب کاهش طیف.....	۶۸
جدول (۳-۴): سطوح عملکرد ساختمان.....	۷۸
جدول (۲-۵): مقادیر برش پایه تحت تحلیل دینامیکی طیفی.....	۹۱
جدول (۳-۵): جدول توزیع جرمی مودال سازه ۴ طبقه با پایه ثابت.....	۱۱۱
جدول (۴-۵): جدول توزیع جرمی مودال سازه ۴ طبقه با جداساز.....	۱۱۲
جدول (۵-۵): جدول توزیع جرمی مودال سازه ۸ طبقه با پایه ثابت.....	۱۱۳
جدول (۶-۵): جدول توزیع جرمی مودال سازه ۸ طبقه با جداساز.....	۱۱۴
جدول (۷-۵): توزیع جرمی مودال سازه ۱۲ طبقه با جداساز.....	۱۱۵
جدول (۸-۵): توزیع جرمی مودال سازه ۱۲ طبقه با پایه ثابت.....	۱۱۶
جدول (۹-۵): مشخصات سازه‌های طراحی شده براساس عملکرد مورد نظر در جهت X.....	۱۱۶
جدول (۱۰-۵): مشخصات سازه‌های طراحی شده براساس عملکرد مورد نظر در جهت Y.....	۱۱۷
جدول (۱۱-۵): مشخصات سازه‌های طراحی شده براساس تحلیل دینامیکی طیفی.....	۱۱۷
جدول (۱۲-۵): نیروی طبقات تحت تحلیل استاتیکی غیرخطی.....	۱۱۸
جدول (۱۳-۵): مشخصات رکوردهای تاریخچه زمانی استفاده شده.....	۱۲۶
جدول (۱۴-۵): نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه ۴ طبقه طراحی شده براساس عملکرد.....	۱۴۵
جدول (۱۵-۵): نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه ۸ طبقه طراحی شده براساس عملکرد.....	۱۴۶
جدول (۱۶-۵): نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه ۱۲ طبقه طراحی شده براساس عملکرد.....	۱۴۷
جدول (۱۷-۵): نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه ۴ طبقه.....	۱۴۸
جدول (۱۸-۵): نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه ۸ طبقه.....	۱۴۹
جدول (۱۹-۵): نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی سازه ۱۲ طبقه.....	۱۵۰
جدول (۱۹-۵): میانگین نتایج تحلیل تاریخچه زمانی غیرخطی.....	۱۵۱

جدول (۲۱-۵): پارامترهای مدل سازی ۱۵۸

جدول (۲۲-۵): مشخصات رکوردها ۱۶۰

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

Accelerograph	شتاب نگاشت
Base Isolation System	سیستم جداسازی پایه
Bilinear Isolator	جداساز دو خطی
Capacity Spectrum Method	روش طیف ظرفیت
Design Building Earthquake	زلزله طرح
Design Displacement	جابجایی طرح
Direct Integration Method	روش انتگرالگیری مستقیم
Displacement Coefficient Method	روش ضرایب جابجایی
Effective Stiffness	سختی موثر
Frictional Base Isolation	سیستم جداساز اصطکاکی
Isolated Structure	سازه جداسازی شده
Isolation system	سیستم جداساز
Laminated Rubber Bearing	تکیه گاه لایه ای الاستومتری
Lead Rubber Bearing	تکیه گاه لاستیکی با هسته سربی
Nonlinear Link	لینک غیر خطی
Super Structure	رو سازه
Total Design Displacement	جابجایی کل طرح
Yield Force	نیروی تسلیم
Performance Base Design	طراحی بر اساس عملکرد
Force Controlled	کنترل شونده توسط نیرو
Deformation Controlled	کنترل شونده توسط تغییر شکل

Ductile Behaviour	رفتار شکل پذیر
Brittle Behaviour	رفتار شکننده
Response Modification Factor	ضریب رفتار
Cyclic Curve	منحنی هیستریزیس
Capacity Spectrum Curve	منحنی طیف ظرفیت
Demand Curve	طیف تقاضا
Lower_bound Strength	کرانه پایین مقاومت مصالح
Occupation Importance Factor	ضریب اهمیت ساختمان
Postyielding	ناحیه پلاستیک
Component	مولفه
Secondary	اعضای غیر اصلی
Primary	اعضای اصلی
Permanent Drift	تغییر مکان جانبی ماندگار
Limit State Design	روش حالت حدی
Ductility Coefficient	ضریب شکل پذیری
Pushover Analysis	تحلیل پوش آور
Target Displacement	تغییر مکان هدف

فصل اول

معرفی جداکننده‌های لرزه‌ای و انواع آنها

۱-۱- کلیات

در جداسازی لرزه‌ای کل یا بخشی از سازه برای کاهش پاسخ لرزه‌ای آن بخش در زمان زلزله از زمین با قسمت‌های دیگر سازه جدا می‌شود. این کار با استفاده از جداسازهایی که براساس مشخصات دینامیکی سازه، اهداف عملکردی موردنظر طراح و شرایط خطر لرزه‌ای ساختگاه، طراحی و ساخته شده‌اند صورت می‌گیرد. وظیفه‌ی اصلی این جداسازها ایجاد فاصله بین دوره‌ی تناوب طبیعی سازه و محدوده‌ی دوره‌ی تناوب حاکم در ارتعاش زمین لرزه احتمالی در محل سازه‌ی مورد نظر است. علاوه براین، انرژی ارتعاشی ناشی از زلزله نیز با کمک سازوکارهای مختلفی جذب شده و از انتقال آن به سازه جلوگیری می‌گردد.

جداساز سامانه‌ای است که سازه روی خود را از بخش زیرین خود جدا می‌کند. برای اینکه در زمان بروز زلزله هیچ نیرویی به سازه منتقل نشود، لازم است این سامانه، سازه را به حالت شناور درآورد. این امر با توجه به نیاز به کنترل تغییر مکان‌های نسبی جانبی در زمان تحریک زلزله از نظر اجرایی درست و امکان‌پذیر نیست. دو گروه اصلی از جداسازهای لرزه‌ای برای کنترل نیروی منتقل شده به روسازه در ساختمان‌ها استفاده می‌شوند:

الف – استفاده از جداسازهای لاستیکی برای افزایش دوره‌ی تناوب طبیعی سازه

ب- استفاده از جداسازهای اصطکاکی و کنترل حداکثر نیروی منتقل شده به روسازه و استهلاک انرژی در محل جداساز.

جداسازها باید مقاومت لازم برای تحمل وزن سازه روی خود را داشته باشند. در عین حال جداسازهای لاستیکی باید در جهت افقی به اندازه‌ی کافی نرم باشند.

در زمان طراحی توجه به این نکته ضروری است که با نرم‌تر شدن جداسازها، تغییر مکان نسبی بین زمین و سازه افزایش می‌یابد. به این ترتیب تغییر مکان نسبی تراز جداسازی و پاسخ شتاب سازه همواره با هم نسبت عکس دارند. در این شرایط با انتخاب سازوکار استهلاک انرژی مناسب در سامانه‌ی جداسازی لرزه‌ای می‌توان هم به کاهش مورد نیاز در شتاب مجموعه دست پیدا کرد و هم میزان تغییر مکان نسبی ذکر شده را در محدوده‌ی مورد نظر طراحی نگاه داشت. به این ترتیب، از جداسازها، قابلیت تحمل بار، تغییر مکان‌های زیاد و بازگشت به محل اولیه پس از پایان یافتن زلزله انتظار می‌رود.

در جداسازهای اصطکاکی ضریب اصطکاک مناسب عامل کنترل نیروی انتقالی به روسازه و همچنین کنترل تغییر مکان جانبی سازه خواهد بود.

از سوی دیگر این نوع جداسازها ممکن است باعث انتقال ارتعاشات با فرکانس‌های نسبتاً زیاد به سازه گردند. از این رو استفاده از این تجهیزات در جداسازی سازه‌هایی که ابزار دقیق و حساس به ارتعاش در فرکانس‌های بالا در آن‌ها نصب خواهد شد باید با مطالعه‌ی دقیق صورت پذیرد.

مسائل اقتصادی، اجرایی و دوام این تجهیزات در زمان طراحی و ساخت آن‌ها باید مورد توجه قرار گیرد. جداسازی موفق یک سازه خاص، مستلزم انتخاب، طراحی و ساخت سامانه‌ی جداسازی مناسب برای آن است. علاوه بر تأمین انعطاف‌پذیری جانبی کافی و میرایی مناسب، همانطور که قبلاً نیز ذکر شد سامانه‌ی جداسازی باید قادر باشد تا پس از اتمام ارتعاش زلزله به وضعیت اولیه‌ی خود بازگردد. این سامانه‌ها باید سختی قائم زیادی برای جلوگیری از تاب خوردن و حرکت گهواره‌ای سازه و سختی